

BÉLELZÁRÓDÁS

A betegségről

Bélelzáródás esetén a bélsatorna valamely szakaszának jelentős beszűkülése vagy teljes elzáródása lehetetlenné teszi a béltartalom rendes továbbítását és kiürítését. A számos kiváltó ok közül leggyakrabban valamilyen hasüregi fejlődési rendellenesség, megelőző hasi műtét, gyulladás vagy daganat szerepel. A következmények azonban az októl függetlenül lényegében azonosak: hányás, hasi görcsök, a só-vízháztartás és az anyagcsere folyamatok felborulása, bélfal károsodás, bélelhalás, hashártyagyulladás. Bár a tünetek jellege, súlyossága és az állapotromlás gyorsasága elsősorban az elzáródás magasságától és jellegétől (pl. bélsavarodás) függ, a diagnózis felállítása egyben sürgős műtéti javallatot is jelent, mert ez az állapot életveszélybe sodorhatja a beteget.

Műtét nélkül a betegség az étellel nem összeegyeztethető.

A kezelés célja és a műtéti javallat

A bélelzáródás mielőbbi, lehetőleg oki megszüntetése, azonban a műtét előtt egyrészt a szükséges radiológiai és laboratóriumi vizsgálatokat illetve a felborult egyensúly helyreállítását, másrészt a gyógyszeres előkészítést el kell végezni a tápcsatorna gyomorszondával történő tehermentesítésével együtt.

A műtéti megoldás a műtét során talált lelettől függően más és más lehet, de minden esetben az elzáródás megszüntetése és/vagy a tápcsatorna folytonosságának a helyreállítása a cél.

Ilyen műtétek során a következő beavatkozások jöhetnek szóba: külső vagy belső mechanikus akadályok megszüntetése, az elzáródást megkerülő belső tápcsatornaút kialakítása, a kóros vagy elhalt bélszakasz eltávolítása, igen súlyos állapotban a bélsatorna hasfalra történő ideiglenes kivarrása.

A betegre háruló kockázatok

Valamely beavatkozás abszolút kockázatmentességét egyetlen orvos sem garantálhatja.

Általában műtéti kockázatnak az *eredménytelenség* illetve az olyan *szövődmények* valószínűségét nevezzük, amelyek a szakmai szabályok betartása mellett is előállhatnak, bekövetkeztek előre nem látható és teljes biztonsággal nem védhető ki. Értelemszerű, hogy ezekért a sebészt nem terheli felelősség, ezt a (minimális) kockázatot a betegnek kell vállalnia, amikor beleegyezést ad a műtétnek. Ilyen kockázati tényezők pl. a szokatlan anatómiai viszonyok, más társuló betegség vagy kóros állapot, a szervezet szokatlan reakciója a műtét során felhasznált anyagokra illetve magára a műtéti beavatkozásra, nem sterilítási hibából fakadó ún. endogén fertőzés, megfelelő tanúsítvány ellenére előforduló anyaghiba. Mindezek a mindennapi gyakorlatban vérzés, utóvérzés, véletlen sérülés, belső varratelégtség, varratkilökődés, sebgyógyulási zavar, a várttól elmaradó gyógyeredmény illetve késői szövődmények (pl. hegesezés vagy hasüregi műtétek utáni bélösszenövés talaján kialakuló működési zavar) formájában jelentkezhetnek, de ezek statisztikai gyakorisága messze elmarad a műtét nélkül bekövetkező állapotromlás valószínűségéhez képest.

A fenti általános megfontolásokon túlmenően a bélelzáródás miatt végzett műtéteknél a következő szövődmények léphetnek fel:

- a hasüregbe jutó fertőzött béltartalom hashártyagyulladást vagy letokolt hasüregi tályogot okozhat. Ez elsősorban bélelhalás vagy sérülés illetve varratelégtség esetén fordulhat elő.
- előrehaladott esetben súlyos anyagcsere zavar, általános fertőzés jöhet létre.
- minden hasüri gyulladással illetve fertőzéssel járó folyamat esetén a műtét után átmeneti bélműködési zavar, sebfertőzés és szétválás illetve késői bélösszenövés alakulhatnak ki.

A műtét utáni szakkal kapcsolatos tudnivalók

A műtét után a beteg mindaddig intenzív terápiára szorul, amíg a bélműködési zavar és a súlyos általános

állapot megnyugtatóan nem rendeződik. Ennek tartamát az esetleg kialakuló szövődmények jelentősen befolyásolhatják.

A műtét utáni szakra vonatkozóan – függően a műtéti megoldástól – kezelőorvosuktól részletes tájékoztatást és előírásokat fognak kapni, melyek betartása gyermekük gyógyulásának alapfeltétele. Kérjük, hogy a műtét után jelentkező panaszok esetén forduljanak kezelőorvosukhoz! Görcsös hasi fájdalom, hányás, haspuffadás ismételt bélelzáródásra utalhat.